

SIKKERHETS DATABLAD Primus PowerFuel

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket

1.1 Produktidentifikator

Handelsnavn Primus PowerFuel

1.2 Identifiserte relevante bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som det advares mot

Bruksområder Brensel, løsemiddel mm.

1.3 Opplysninger om leverandøren på sikkerhetsdatabladet

Leverandør FENIX OUTDOOR NORGE AS
Hagevegen 4
2613 Lillehammer , Norge
Tel: +47 61 24 69 00
Fax: +47 61 24 69 01
E-mail: post@primus.no
www.primus.no
post@primus.no

Kontaktperson

1.4 Nødtelefonnummer

Nødnummer 112 / Giftinformasjonen, telefon: (+47) 22 59 13 00
WEB: <http://www.helsedirektoratet.no/giftinfo>

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon

2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen

Klassifisering i henhold til 1272/2008 (CLP) GHS02, GHS09, GHS08, GHS07, Fare
Flam. Liq. 2: H225
Asp. Tox. 1: H304
Skin Irrit. 2: H315
STOT SE 3: H336
Aquatic Chronic 2: H411

2.2 Merkingselementer

CLP

Farepiktogrammer

Signalord	Fare
Faresetninger	Flam. Liq. 2: H225 Meget brannfarlig væske og damp. Asp. Tox. 1: H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene. Skin Irrit. 2: H315 Irriterer huden. STOT SE 3: H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet. Aquatic Chronic 2: H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
Sikkerhetssetninger	P101 Dersom det er nødvendig med legehjelp, ha produktets beholder eller etikett for hånden. P102 Oppbevares utilgjengelig for barn. P210 Holdes vekk fra varme/gnister/åpen flamme/varme overflater. Røyking forbudt. P273 Unngå utslipp til miljøet. P301+P310 VED SVELGING: Kontakt umiddelbart et GIFTINFORMASJONSSENTER eller lege. P304+P340 VED INNÅNDING: Flytt personen til frisk luft og sørg for at vedkommende hviler i en stilling som letter åndedrettet. P331 IKKE framkall brekning. P405 Oppbevares innelåst.
Inneholder	pentan nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett heptan [og isomere]
2.3 Andre farer	
Oppfyller kriteriene for vPvB	Nei.
Oppfyller kriteriene for PBT	Nei.
Andre farer som ikke fører til klassifisering	Ingen kjente farer.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler

3.2 Stoffblandinger

Ingredienser

Navn	CAS-nr	REACH-nr	Innhold	Klassifisering	Symbol
pentan	109-66-0	01-21194592 86-30	25-100 %	Flam. Liq. 2: H225, Asp. Tox. 1: H304, STOT SE 3: H336, Aquatic Chronic 2: H411, EUH066	GHS02, GHS09, GHS08, GHS07, , Fare
nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett	64742-49-0	01-21194751 33-43	25-100 %	Flam. Liq. 2: H225, Asp. Tox. 1: H304, Skin Irrit. 2: H315, STOT SE 3: H336, Aquatic Chronic 2: H411	GHS02, GHS09, GHS08, GHS07, , Fare
heptan [og isomere]	142-82-5	01-21194755 15-33	10-25 %	Flam. Liq. 2: H225, Asp. Tox. 1: H304, Skin Irrit. 2: H315, STOT SE 3: H336, Aquatic Acute 1: H400, Aquatic Chronic 1: H410	GHS02, GHS09, GHS08, GHS07, , Fare

Sammensetningskommentar

CAS-no. 64742-49-0: Merknad P: Klassifiseringen som kreftfremkallende kan utelates dersom det kan påvises at stoffet inneholder under 0,1 vektprosent benzen

(EINECS-nr. 200-753-7).

Se avsnitt 16 for setninger i fulltekst.

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak

4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Generelt Sørg for ro, varme og frisk luft. Ikke gi noe å drikke hvis personen er bevisstløs. Ved uhell eller illebefinnende, kontakt lege og vis dette sikkerhetsdatablad eller emballasje.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Spesifikk førstehjelp Ingen spesielle førstehjelpstiltak angitt.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Innånding Sørg for ro, varme og frisk luft. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg. Ved store pustevansker: Kunstig åndedrett eller oksygen.

Svelging Fremkall ikke brekning. Hvis brekning oppstår holdes hodet så lavt at maveinnholdet ikke kommer ned i lungene. Skyll munnen grundig. Drikk noen glass melk eller vann. Kontakt lege. Fare for aspirasjon og kjemisk lungebetennelse.

Hud Skyll med vann. Kontakt lege hvis ubehaget vedvarer.

Øyne Skyll straks med rikelige mengder vann i opptil 15 minutter. Fjern evt. kontaktlinser og åpne øyet godt opp. Kontakt lege hvis ikke alt ubehag gir seg.

AVSNITT 5: Brannslukkingstiltak

5.1 Slokkingsmidler

Brannslukkingsmidler Pulver, skum eller CO₂, Vannspray, -tåke eller -dis. Ikke bruk vannstråle ved brannslukking da dette vil spre brannen.

Brannbekjempelse Beholdere i nærheten av brann bør flyttes eller kjøles med vann. Flammeutsatte beholdere kjøles med vann inntil alle brannsteder er slukket.

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Karakteristiske farer SVÆRT BRANNFARLIG!
Ved brann dannes giftige gasser. Danner eksplosive blandinger med luft. Kan eksplodere ved oppvarming, eller ved utsettelse for ild eller gnister.

Forbrenningsprodukter Karbonmonoksid (CO), Karbondioksid (CO₂),

5.3 Råd til brannmanskaper

Vernetiltak ved brann Brannpersonell som utsettes for forbrenningsgasser/spaltningsprodukter, skal ha lufttilført åndedrettsvern.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktet utslipp

6.1. Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner

Personbeskyttelse Unngå innånding av damper og sprøytetåke og kontakt med hud og øyne. Benytt nødvendig verneutstyr - se avsnitt 8. Røyking og bruk av åpen ild og andre antenneskilder er forbudt. Sørg for tilstrekkelig ventilasjon.

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Miljøbeskyttelse Avrenning eller utslipp til kloakk, vassdrag eller grunn er forbudt. Produktet fordamper raskt til atmosfæren.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Opprenskningsmetoder Samles opp for gjenvinning, eller absorberes i vermikulitt, tørr sand eller lignende materiale. Rengjør forurensede overflater og gjenstander. Mindre utslipp tørkes opp med papir og deponeres i egnet beholder. Oppsamlet materiale leveres i lukkede og merkede beholdere til godkjent fylling eller mottaksstasjon.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Avfall behandles iht. avsnitt 13.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1. Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Forholdsregler ved bruk

Unngå kontakt med øynene og huden. Benytt nødvendig verneutstyr - se avsnitt 8. Sørg for god ventilasjon. Vask hendene etter kontakt med produktet. Ikke spis eller drikk når du arbeider med produktet.

Eliminer alle antennelseskilder. Ta forholdsregler mot statisk elektrisitet.

Lagertanker/øvrige beholdere skal være jordet. Røyking, åpen ild, gnist og sveising forbudt.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Forholdsregler ved lagring

Lagres vekk fra alle tennkilder og åpne flammer. Lagres tørt og kjølig.

Oppbevares på kjølig, tørt og ventilert lager og i lukkede beholdere. Beskytt mot lys, også mot direkte sollys. Brannfarlig eller brennbar: Holdes vekk fra oksiderende stoff, varme og flammer. Oppbevares i originalemballasjen.

Lagringskategori

Lagres som brannfarlig væske.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Særlig(e) bruksområde(r)

Kontakt leverandør for ytterligere opplysninger.

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll/personbeskyttelse

8.1. Kontrollparametere

Navn	CAS nr.	Referanse	Gj.snitt 8t.eksp.	Takverdi	Dato
pentan	109-66-0	AN.	250/750 ppm/mg/m ³		
nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett	64742-49-0	AN.	40/275 ppm/mg/m ³		
heptan [og isomere]	142-82-5	AN.	200/800 ppm/mg/m ³		

Ingredienskommentar

AN = Liste over tiltaksverdier og grenseverdier for forurensninger i arbeidsatmosfæren
 A=Allergifremkallende, H=Hudoptak, K= Kreftfremkallende, M= Arvestoffskadelig
 R= Reproduksjonstoksisk, G=Maksimum grenseverdier for forurensning i pustesonen
 i forhold til en fastsatt referanseperiode på 8 timer, S= Korttidsverdi, T= Takverdi

Verneutstyr

Ventilasjon

All håndtering skal foregå på godt ventilert sted. Arbeidsoperasjoner som avgir mye damp bør utføres i avtrekksskap eller med punktavsug.

8.2 Eksponeringskontroll

Åndedrettsvern

Ved utilstrekkelig ventilasjon eller hvis det er fare for innånding av damper/aerosoler, må det brukes egnet åndedrettsvern med filtertype brun A. Standard EN 149.

Håndvern

Ved langvarig eller gjentatt hudkontakt skal det brukes vernehansker.

For eksponering fra 1 til 4 timer, bruk hansker av: Nitrilgummi. Vitongummi (fluorgummi).

Standard EN 374. Egnede hansketyper kan anbefales av hanskeleverandøren.

Øyevern

Ved fare for sprut, bruk godkjente vernebriller. Standard EN 166.

Verneklær

Bruk egnede verneklær for beskyttelse ved mulig hudkontakt.

Hygieniske rutiner

Det må ikke spises eller drikkes under arbeidet. Vask huden ved slutten av hvert skift og før spising, røyking og bruk av toalett. Ta straks av alle klær som er blitt tilsøilt. Vask

DNEL	tilsølte arbeidsklær før de brukes igjen.
PNEC	Ingen data.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1. Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Form/konsistens	Væske.		
Farge	Fargeløs.		
Lukt	Karakteristisk.		
Løselighetsbeskrivelse	Uoppløselig i vann.		
Kokepunkt (°C, intervall)	43	Trykk:	
Smelte/frysepunkt (°C, intervall)	Ingen opplysninger		
Tetthet (g/cm ³)	0,703	Temperatur (°C):	20
Relativ tetthet	Ingen opplysninger		
Relativ damptetthet (luft=1)	< 1		
Damptrykk	650 kPa	Temperatur (°C):	20
Rel. fordampningshastighet	Ingen opplysninger	Referanse:	
Fordampningsfaktor	Ingen opplysninger		
Fordampningsgrad(%)	Ingen opplysninger		
pH, konsentrert løsning	Ingen opplysninger		
Viskositet (intervall)	Ingen opplysninger	Temperatur (°C):	
Kritisk temperatur (°C)	Ingen opplysninger		
Spaltningstemperatur (°C)	Ingen opplysninger		
Luktgrense	Ingen opplysninger		
Flammepunkt (°C)	-49	Metode:	CC-Lukket kopp.
Selvantennelsestemp. (°C)	215		
Eksplosjonsgrense (%)	0,6 - 7,8		
Fordelingskoeffisient (log Pow)	Ingen opplysninger		
9.2 Andre opplysninger			
HMS opplysninger	Ingen kjente.		

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet

10.1. Reaktivitet

Ingen reaktive grupper.

10.2. Kjemisk stabilitet

Stabilt under anbefalte vilkår for oppbevaring og håndtering.

10.3 Mulighet for farlige reaksjoner

Farlig polymerisering

Polymeriserer ikke.

10.4. Forhold som skal unngås

Unngå varme, åpen flamme og andre tennkilder.

10.5 Uforenlige materialer

Stoffer som skal unngås

Oksidasjonsmidler.

10.6 Farlige nedbrytingsprodukter

Spaltningsprodukter

Ingen farlige spaltningsprodukter ved anbefalte bruks- og lagringsbetingelser.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Opplysninger om toksikologiske virkninger

Sensibilisering	Ingen kjente allergifremkallende egenskaper.
Genotoksisitet	Ingen kjente arvelige eller mutagene egenskaper.
Kreftfremkallende egenskaper	Ingen kjente kreftfremkallende egenskaper.
Reproduksjonstoksisitet	Ingen kjente, skadelige effekter på reproduksjonsevne, fruktbarhet eller fosterutvikling.
Toksikologisk informasjon	Aspirasjon til lungene ved svelging, kan forårsake lungeskader (kjemisk lungebetennelse).
Innånding	Gass eller damp i høye konsentrasjoner kan irritere luftveier/lunger. Kjemisk lungebetennelse kan oppstå hvis produktet kommer ned i lungene ved innånding, inntak eller brekninger.
Svelging	Kan være dødelig hvis det svelges og kommer inn i luftveiene. Aspirasjon til lungene ved svelging kan forårsake lungeskader (kjemisk lungebetennelse).
Hudkontakt	Irriterer huden. Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
Øyne	Kan virke irriterende og kan fremkalle rødhet og svie.
Helsefareinformasjon	Fare for aspirasjon (kjemisk pneumoni) ved brekning.
Opptaksvei	Hud- og/eller øyekontakt. Innånding.
INGREDIENS:	pentan
Toksisk dose, LD 50	400 mg/kg (i.v. mus)
Toksisk dose, LD 50 hud	3000 mg/kg (hud kanin)
Toksisk kons., LC 50	364 mg/l/time (inh rotte)
INGREDIENS:	nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett
Toksisk dose, LD 50	> 5000 mg/kg (oral rotte)
Toksisk kons., LC 50	> 20 mg/l/4t (inh rotte)
INGREDIENS:	heptan [og isomere]
Toksisk dose, LD 50	>17000 mg/kg (oral rotte)
Toksisk dose, LD 50 hud	3000 mg/kg (hud kanin)
Toksisk kons., LC 50	60 mg/l/4t (inh rotte)

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1. Giftighet

Økotoksisitet Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

12.2. Persistens og nedbrytbarhet

Ingen opplysninger.

12.3 Bioakkumuleringsevne

Forventes å bioakkumulere.

12.4 Mobilitet i jord

Mobilitet

Flyter på vann. Fordamper delvis fra vann- eller jordoverflater, men en betraktelig del vil forbli etter en dag. Store mengder kan trenge ned i jorda og forurense grunnvannet (gjelder petroleumsdestillatet).

Produktet er ikke blandbart med vann og vil sedimentere i vannsystemer.

Produktet inneholder miljøskadelige stoffer som bindes til partikler og holdes tilbake i sedimenter.

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

PTB/vPvB Komponenten(e) er ikke identifisert som et PBT eller vPvB stoff.

12.6. Andre skadevirkninger

Ingen kjent informasjon.

INGREDIENS:	pentan
LC50, 96 t, Fisk, mg/l	4,26 (Oncorhynchus mykiss)
EC50, 48 t, Daphnia, mg/l	2,7 - 9,1 (Daphnia magna)
IC50, 72 t, Alger, mg/l	7,51 (S. Capricornutum)
Bioakkumulasjonspotensial	BCF:171
Fordelingskoeffisient (log Pow)	3,4
INGREDIENS:	nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett
LC50, 96 t, Fisk, mg/l	<2,6 (Chaetogammarus marinus)
EC50, 48 t, Daphnia, mg/l	<10 (Daphnia magna)
INGREDIENS:	heptan [og isomere]
LC50, 96 t, Fisk, mg/l	>100 (Silver salmon)
EC50, 48 t, Daphnia, mg/l	>50 (Daphnia magna)
IC50, 72 t, Alger, mg/l	>200 (Scenedesmus)
Bioakkumulasjonspotensial	BCF:776
Fordelingskoeffisient (log Pow)	Akkumuleres i jord og sedimenter. 4,66

AVSNITT 13: Disponering

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Generelt	Klassifisert som farlig avfall etter Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
Behandlingsmetoder	Avfall skal deponeres på en forsvarlig måte og leveres til godkjent behandlings- eller mottaksstasjon. Ikke punkter sprayboks.
Avfallskode	13 07 03* annet brensel (herunder blandinger). Den oppgitte EAL-kode er veiledende, og avhengig av hvordan avfallet er oppstått. Sluttbruker må selv vurdere valg av riktig kode.

AVSNITT 14: Transportopplysninger

Transportfareseddel

VEITRANSPORT (ADR):

14.1 FN-nummer

UN-nr.	3295
UN-nr, sjøtransport	3295
UN-nr. flytransport	3295

14.2 FN-forsendelsesnavn

Varenavn, nasj.	HYDROKARBONER, FLYTENDE, N.O.S. (nafta (petroleum), hydrogenbehandlet lett)
Varenavn, internasj.	HYDROCARBONS, LIQUID, N.O.S. (naphtha (petroleum), hydrotreated light)

14.3 Transportfareklasse(r)

ADR-klasse	3
ADR faresedler	3
Klassifiseringskode	F1
ADR-farenr.	33

JERNBANETRANSPORT (RID):

RID-klasse	3
RID faresedler	3

SJØTRANSPORT (IMDG):

IMDG-klasse	3
EmS-nr.	F-E, S-D
Marin forurensning	Ja

TRANSPORT PÅ INNSJØER OG ELVER (ADN):**FLYTRANSPORT (IATA-DGR / ICAO-TI):**

IATA/ICAO-klasse	3
IATA/ICAO-fareseddel	Flamm. liquid

14.4. Emballasjegruppe

ADR-emballasjegruppe	II
RID-emballasjegruppe	II
IMDG-emballasjegruppe	II
IATA/ICAO-emballasjegruppe	II

14.5 Miljøfarer

Transport på innsjøer og elver - Ikke relevant.
opplysninger

14.6. Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ingen særskilte forholdsregler.

14.7. Bulktransport i henhold til vedlegg II i MARPOL 73/78 og IBC-regelverket

Ingen IBC-kode for bulktransport offshore (MARPOL).

AVSNITT 15: Opplysninger om bestemmelser**15.1 Sikkerhets-, helse- og miljøforskrifter eller lovverk som er spesifikke for stoffet eller blandingen****Regelverk**

Forskrift om klassifisering, merking og emballering av stoffer og stoffblandinger EU-forordning 453/2010/EF, 1907/2006 (REACH), 1272/2008/EF (CLP), 790/2009/EF. Forskrift om tiltaksverdier og grenseverdier for fysiske og kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet samt smitterisikogrupper for biologiske faktorer. Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften). Transport av farlig gods: ADR/RID, IMDG, IATA/ICAO.

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet**Kjemikaliesikkerhetsvurdering**

Kjemisk sikkerhetsrapport (CSR) er utarbeidet for produktet.

AVSNITT 16: Andre opplysninger**Forklaring til setninger i avsnitt 3**

EUH066 Gjentatt eksponering kan gi tørr eller sprukket hud.
H225 Meget brannfarlig væske og damp.
H304 Kan være dødelig ved svelging om det kommer ned i luftveiene.
H315 Irriterer huden.
H336 Kan forårsake døsighet eller svimmelhet.
H400 Meget giftig for liv i vann.
H410 Meget giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.
H411 Giftig, med langtidsvirkning, for liv i vann.

*** Informasjon som er revidert siden forrige versjon av sikkerhetsdatabladet****Revisjonskommentar**

Revisjon 01.06.2015, nr. 1: erstatter sikkerhetsdatablad av 01.06.2012. Utarbeidet i CLP-format. Ingen endring av sammensetning eller produktets klassifisering.

Utarbeidet av

Essenticon AS, Leif Weldingsvei 18, N-3208 Sandefjord, Norge. E-mail: post@essenticon.no. Tlf.: +47 33 42 34 50 - Fax: +47 33 42 34 59
www.essenticon.com

Utstedelsesdato

01.06.2012

Endret dato

25.06.2015

Revisjonsnr.

1

Revisjonsnr. / erstatter datablad av dato 01.06.2012

Databladstatus CLP 04 ATP

Signatur R. E. Lunde

Forbehold om ansvar

Opplysningene i dette sikkerhetsdatablad er basert på vår nåværende kunnskap og på gjeldende regelverk og nasjonal lovgivning. Informasjonen er basert på sist tilgjengelige data og er kun gjeldende for produktets tiltenkte bruksområde. Ansvarlig for produksikkerhet og fakta er Primus AB.. Sikkerhetsdatabladet er opprettet med medvirkning av Amasis Konsult AB, Solna, Sverige og Essenticon AS, Sandefjord, Norge.